

πολλῆς ἀκριθείας προσέχωμεν τῇ ἀκοράσει τῶν ἀρτίως ἀναγνωσθέντων ἡμῖν ἐκ τοῦ Εὐαγγελίου ῥημάτων· τίνα δὲ ταῦτά ἐστι; « Στενή, φησὶν³, ἡ πύλη, καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν »· καὶ πάλιν « Πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἰσὶν οἱ διερχόμενοι δι' αὐτῆς ». Τούτων ἐγὼ συνεχῶς ἀκούων τῶν λόγων, καὶ τῶν ἀνθρώπων τὴν ἐπὶ τὰ μάταια βλέπων σπουδὴν, λίαν θαυμάζω τῶν εἰρημένων τὴν ἀλήθειαν. Πάντες γὰρ διὰ τῆς πλατείας βαδίζουσιν ὁδοῦ πάντες εἰς τὰ παρόντα κεχίνασι πράγματα, καὶ τῶν μελλόντων οὐδέποτε λαμβάνουσιν ἔννοιαν⁴. ἀλλ' εἰς μὲν τὰς σωματικὰς ἀπολαύσεις ἀδιαλείπτως ἐπείγονται⁵, τὰς δὲ ψυχὰς ἐῷσιν ἐν λιμῷ κατατῆκεσθαι· καὶ μυρία καθ' ἑκάστην ἡμέραν λαμβάνοντες τραύματα, οὐδέποτε αἰσθῆσιν ἔχουσι τῶν ἐν οἷς εἰσὶ κακῶν⁶. καὶ τῶν μὲν τοῦ σώματος ἕνεκα παθημάτων⁷ φοιτῶσι πρὸς τοὺς ταῦτα θεραπεύοντας, καὶ αὐτοὺς δὲ τούτους οἰκαδὲ παραπέμπονται⁸, καὶ μισθοὺς παρέχουσιν ὅτι μάλιστα πλείστους, καὶ καρτερίαν ἐπιδείκνυνται πολλήν, καὶ τῆς ἐπιπόνου θεραπείας ἀνέχονται, ἵνα τὴν ἐκεῖνου⁹ ὑγίειαν ὠνήσωνται· τῆς δὲ ψυχῆς κακῶς διακειμένης παντελῶς ἀμελοῦσι, καὶ τὴν ἀξίεραστον αὐτῆς ὑγίειαν λαβεῖν οὐ σπουδάζουσι, καὶ τοὶ σαφῶς ἐπισάμενοι, ὅτι τὸ μὲν σῶμα θνητόν ἐστι καὶ ἐπίκηρον, καὶ τοῖς ἐαρινοῖς ἔοικεν ἄνθεσιν· ὁμοίως γὰρ ἐκεῖνοις, μαραίνεται καὶ σβέννυται, καὶ φθορᾷ παραδίδοται· τὴν δὲ ψυχὴν ἴσασιν ἀθανασία τετιμημένην, καὶ κατ' εἰκόνα θεῖαν γεγεννημένην, καὶ τοῦ ζώου¹⁰ πεπιγευμένην τοὺς οἰκάας. Ὅπερ γάρ ἐστιν ἡνίοχος ἄρματι, καὶ κυβερνήτης πλοίῳ, καὶ μουσικὸς ὄργανῳ, τοῦτο εἶναι τῷ γήινῳ τούτῳ σκευεὶ τὴν ψυχὴν ὁ πλάστης ἐνομοθέτησεν· αὕτη γὰρ κατέχει τὰς ἡνίας, καὶ κινεῖ τὰ πηδάλια, καὶ τὰς χορδὰς ἀνακρούεται· καὶ εὖ μὲν τοῦτο πράττουσα, τὸ παναρμόνιον τῆς ἀρετῆς ἀνακρούεται μέλος· ὅταν δὲ, ἢ χαλᾷ τὸς φθόγγους, ἢ διατείνῃ πέρα τοῦ δέοντος, καὶ τῇ τέχνῃ καὶ τῇ ἀρμονίᾳ λυμαίνεται. Ταύτης τοίνυν ἀμελοῦσιν οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ οὐδὲ βραχείας αὐτὴν ἐπιμελείας ἀξιοῦσιν, ἀλλ' ἅπαντα τῆς ζωῆς αὐτῶν τὸν χρόνον εἰς τὰς σωματικὰς ἀναλίσκουσι φροντίδας. Καὶ οἱ μὲν τὸν τῶν ναυτίλων ἀσπάζονται βίον, καὶ κύμασι καὶ πνεύμασι μάχονται, τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον μεθ' ἑαυτῶν περιφέροντες, καὶ τὰς τῆς σωτηρίας ἐλπίδας ἐν ὀλίγαις σάνισι κατέχοντες· οἱ δὲ τὸν τῆς γεωπονίας ἀναδέχονται ἰδρώτα, βοὺς ἀροτῆρας ζευγνύντες, καὶ τὴν γῆν ἀροτριῶντες, καὶ νῦν μὲν σπεύροντες καὶ θερίζοντες, νῦν δὲ φυτεύοντες καὶ τρυγῶντες, καὶ ἅπας αὐτοῖς ὁ χρόνος μετὰ τῆς τοιαύτης οὐδεὶς ταλαιπωρίας· οἱ δὲ τὰς ἐμπορίας ἐπέρχονται¹¹, καὶ ὑπὲρ τούτων τὰς ἐν γῇ τε καὶ θαλάττῃ ποιοῦνται ἀποδημίας, καὶ τῆς οἰκείας τὴν ἀλλοδαπὴν προτιμῶσι, καὶ πατρίδα, καὶ γένος, καὶ φίλους, καὶ ὁμοζύγους¹² μετὰ παίδων καταλιμπάνοντες, ὀλίγων ἕνεκα κερδῶν τὴν ξένην¹³ ἀσπά-

3) Ματθ. Ζ'. 14. 4) Δὲν στοχάζονται τὰ μέλλοντα. 5) Ὁρμῶσι. 6) Τῶν κακῶν ὑπὸ τῶν ὁποίων κυριεύονται. 7) Καὶ ἕνεκα μὲν τοῦ σώματος π. 8) Ἰς. Μεταπέμπονται. 9) Τοῦ σώματος. 10) Τοῦ ζωώδους σώματος. 11) Ἐν ἄλλ. Μετέρχονται. 12) Συζύγους, γυναῖκας. 13) Γῆν.